

Septuagesima

Kaz7,15-20

16.2.2025

Pozdrav:

Milost vám a pokoj od Pána našeho Jezu Krista, láska Boží a požehnání s vámi se všemi.

Introit:

Hospodine, skalní štíte můj, má pevná tvrzi, vysvoboditeli, Bože můj, má skálo, utíkám se k tobě, štíte můj a rohu spásy, nedobytný hrade!

Píseň: 187

Čtení: J15,1-11

Píseň: 303

Kázání: Kaz7,15-20

Zdá se, že Kazatel volí zlatou střední cestu. Zdá se, že Kazatel ztratil jakoukoli ambici na dokonalý život. Jeho marnost nad marností, jeho ironie někomu může znít jako rouhání. Kazatel přesto mluví svou moudrostí i do dnešní doby. Možná je víc aktuální, než se zdá. Možná, že přes volání marnosti v tenoučkém témbu zní radost nad tím, že Hospodin se stal jeho spásou.

Kazatel provokuje. Jako by nastavoval zrcadlo těm samospravedlivým, zbožným na jedné straně, kterým ze života vyprchala radost. Již necítí žádnou radost z dodržování Tóry. Zbylo jen úporné pachtění, marnost počínání naproti zkaženosti zkažených. Puntičkářské pachtění v dodržování norem zbožného života jednoho umoří.

Na druhé straně oproti nim jsou ti, kteří chtějí splynout se světem, aby nevyčuhovali, aby je svět přijal. S úzkostí hledí na pomíjivost spravedlivých i zkažených. Raději se přimknou ke rčení ‚carpe diem‘. Urvi z života, co se dá, protože zítra, zítra již nebude nová příležitost.

Kam se vydat? Co opustit? Co naopak přijmout, aby z našich životů nevyprchala radost? Jak se nezaleknout zkaženosti světa? Nevidět jen to zlé? Jak dosáhnout nároků Tóry, a přitom se netrápit pomíjivostí a zároveň nároky daných okolností, které mě vrhají do úzkosti míjejících dní?

Toto vše (toto obojí) jsem viděl ve dnech své pomíjivosti, že spravedlivý hyne při své spravedlnosti a že hříšný (svévolník) žije dlouho při své špatnosti (zkaženosti). Dvě krajní polohy, spravedlnost a zkaženost, vedoucí k marnosti.

Nebud' příliš spravedlivý, nesnaž se být nadmíru moudrý! Dalo by se též říci: nebud' papežštější než papež. Je zde někdo, kdo má větší spravedlnost než ty? Nebud' jako Eva či Adam, toužící po rovnosti s Bohem. Kazatel nehlásá rezignaci na hledání spravedlnosti nebo moudrosti. Svědek víry Kazatel nenabádá k postoji konformismu. Jen upozorňuje, aby při hledání spravedlnosti se nám nesmekla noha do soběspravedlnosti, nesešli jsme na scesti pachtění, které nám nepřináší radost z toho, že jsme Božími dětmi.

Nejde o to nebýt spravedlivý nebo moudrý. Jde o ta slůvka *příliš* a *nadmíru*. Snaha jednat vždy spravedlivě nás může postavit nad samotného Boha. Naše klopotné pachtění nám vysaje veškerou životní radost. Žijeme, jako by Boha nebylo, jako bychom byli Bohem sami. Jako by všechno záleželo na naší spravedlnosti.

Nebud' příliš svévolný a nebud' jako pomatenec. Druhá poloha, do které se můžeme dostat, vedoucí k marnosti. Jednání o své vůli, bez Boží radosti. Opět je zde to slůvko *příliš*. Já se však domnívám, že kazatel zde konstatuje ještě jednu skutečnost.

Myslet si o sobě, že nejsme svévolní, je sebeklam. Připomínám, jde o to nebýt příliš, tedy nadmíru svévolný. Když si myslíme, že se nás svévolnost netýká, chováme se jako *pomatenci*.

No, tak nám Kazatel pověděl, že vyvarovat se obou krajností nás možná zbaví pocitu marného kolotání v našem životě. Možná, že nám i vlije radost do našich dnů. Možná si někdo řekne: nedostaneme se do pasti marnosti z průměrnosti a bezmoci?

Bude (nebo je) dobré, když se přidržíš tohoto a nepomineš také ani tamto, neboť kdo se bojí Boha, ten unikne obojímu. Jako by byl člověk zavěšen mezi zemí a nebem, mezi časem Božím a svým. Jako by člověčí zeměctví umožňovalo v tomto prostoru a času radostně žít.

Život jako dar pod přítomností Boží. Život, který je radostí před tváří Boží. Člověk byl stvořen k pomíjivosti. Je limitován časem svého narození i smrti. Je limitován svojí časností, která pomíjí. Člověk je i stvořen, aby se podílel na radosti Božího stvoření. Radost totiž přemáhá pomíjivost. Radostný život s naším Pánem zahrnul nejednu pomíjivost, nejednu bolest, nejedno selhání.

Kde vzít radost v tomto pomíjivém světě, kde je zpochybňována spravedlnost i zkaženost? *Moudrost posiluje moudrého víc než deset vladařů/mocných, kteří jsou ve městě.* Moudrost jako dar Boží. Moudrost jako radost z objevené vzácné perly v podobenství o pokladu v poli. Radost i bázeň, která padla na ženy u prázdného hrobu. Bez této radosti by opravdu byl náš život pouhou pomíjivostí, pachtěním.

Pane, dej ať naše radost nad tvým vzkříšením nám dává vědomí věčnosti. Dej, abychom se radovali z každého dne, který nám v této časnosti vyměříš. Dej, abychom se nezabývali marností světa, ale radovali jsme se z darů tvé starostlivé lásky.

Amen.

Píseň: 403

Poslání:

Bůh naděje nechť vás naplní veškerou radostí a pokojem ve víře,
aby se rozhojnila vaše naděje mocí Ducha svatého.

Požehnání:

Požehnej tobě Hospodin a ostříhej tebe.
Osvěť Hospodin tvář svou nad tebou, a buď milostiv tobě.
Obratiž Hospodin tvář svou k tobě, a dejž tobě pokoj.

Píseň: 418